

YOUNG ADULT

Josie Williams

LÁSKA PŘES HRANICE SVĚTŮ

Nic nemůže stát
v cestě lásce,
ani smrt.

ROMANTIKA

COSMOPOLIS

Josie Williams

LÁSKA PŘES
HRANICE SVĚTŮ

Věnováno Braxtonovi

Prolog

RYDER

V těch několika vzácných vteřinách, kdy se tělo ocitne na pokraji smrti, bývá lidská mysl nejotevřenější. Vždycky mi připadalo jako ironie, že je člověk nejbdělejší právě ve chvíli, kdy se chystá navěky usnout. Právě pro tyto prchavé momenty, kdy lidé odcházejí ze světa, potulní duchové jako já žijí, protože jen tehdy existujeme i pro někoho jiného než pro sebe sama nebo pro ostatní uvězněné duše, které bloumají po světě.

Je samozřejmě smutné a skličující, jak pozorujeme umírající, čekáme na jejich poslední vydechnutí a přejeme si jejich odchod jen proto, aby nám to umožnilo něco pocítit, ale já už po pěti dlouhých letech osamělého potulování, kdy si mě nikdo nevšímá nebo mě vůbec nebere na vědomí, tenhle kontakt, tohle spojení *potřebuju*. Ono kratičké pozvednutí obočí, přimhouření očí nebo – což mám osobně nejradši – ona otázka „Kdo jsi?“ mi stačí k tomu, abych se zase cítil živý a připomněl si, že ačkoli už neexistuji, kdysi jsem existoval.

Snad bych se měl nejdřív představit. Jmenuju se, nebo jmenuval jsem se, Ryder Edmonds. Technicky vzato je mi sedmnáct let, ale ve skutečnosti to tak není, protože jsem, no, prostě... mrtvý. Stačilo, abych při rodinném raftingu na divoké vodě ztratil na okamžik koncentraci. Výsledek nebyl pěkný. Ale podle toho, co si pamatuju, byl můj konec rychlý a bezbolestný.

Co však rychlé a bezbolestné nebylo, byla má transformace.

Víte, neudělal jsem, co jsem udělat měl. Nevydal jsem se dál a nevykročil do neznáma, abych započal svou další cestu – ať už

jakoukoli. Všechno se to seběhlo tak rychle, že jsem byl příliš rozrušený, abych si promyslel důsledky svého jednání – nebo přesněji řečeno své nečinnosti.

V jediné kratičké chvíli jsem padal z lodi a cítil, jak mě naráz pohlcuje chladná voda a jak mi naplňuje plíce, a v další chvíli jsem už nehybně stál po matčině boku, díval se na své mrtvé tělo a všiml si, že má dosud opálená kůže je teď sinalá a rty mají namodralý nádech. Matka se začala třást, zatímco moji dva bratři, táta a instruktor se mě na bahnitém břehu řeky Tryweryn v severním Walesu zoufale snažili oživit.

V hloubi duše jsem věděl, že už jsem mrtvý. Jak bych to mohl nevědět? U nohou mi leželo moje vlastní tělo. Díval jsem se, jak mi stlačují hrudník a vhánějí mi vzduch do plic – nebylo to něco, co by si člověk mohl špatně vyložit. V žaludku se mi usadila koule hrůzy a táhla mě dolů, ochromovala. Nikdy jsem neměl takový strach; bylo to, jako by do mě narazil nákladní vlak, srazil mě a obrátil můj život vzhůru nohama.

V tu chvíli se za mnou rozzářilo ostré světlo, tak jasné, že jsem málem přišel o zrak, když jsem se otočil. Oslňovalo mě, oslepovalo – ale bylo tak nějak majestátně krásné. Jeho teplo mě celého zalilo, proniklo do mě kůží a probudilo ve mně pocit, že jsem v bezpečí. A smylo ze mě ten hnusný strach, který mě ještě před chvílí trápil. Ta záře byla plná lásky, dávala mi pocit domova, klidu a míru – přesně tak jsem se cítil, když mě objímala moje máma.

Mohl jsem se jen dohadovat, co to znamená – asi nějaký druh posmrtného života. Cítil jsem to, cítil jsem tu přitažlivost, to neodolatelné volání světla a toho, co je za ním. Věděl jsem, že tam mám jít... Ale když jsem se ohlédl a viděl svou matku, jak naříká, věděl jsem, že ji nemohu opustit. A tak jsem se místo toho otočil ke světlu zády a doufal jsem, že když budu předstírat, že je

všechno v pořádku, nějak se mi podaří dostat se z toho. Přitažlivost té záře byla obrovská a ignorovat ji bylo nesmírně těžké, téměř nemožné. Bylo to to nejtěžší, do čeho jsem se kdy pustil. V jednu chvíli už jsem zápas málem prohrál, ale nespouštěl jsem oči ze své matky a bojoval ze všech sil.

Tohoto svého rozhodnutí jsem od té doby denně litoval.

Víte, to světlo nečekalo, až překonám šok a pořádně si vše promyslím; zůstalo na místě jen minutu nebo dvě, pak zmizelo a já stál na břehu a díval se, jak to moje rodina vzdala a pláče nad mým tělem.

Sotva světlo zmizelo, bylo pryč i teplo; vytratily se vlastně všechny fyzické pocity, které jsem kdy znal. Už jsem necítil chladivý vánek, který mé matce čechral vlasy, ani slunce, které mi svítilo nad hlavou, necítil jsem ani kluzké bláto nebo ostré kameny pod nohama v plátěných teniskách.

To byl první náznak, že jsem to zvorál. Druhým náznakem bylo, že když se objevil můj nejstarší bratr, ve vzteku a smutku zvedl své veslo a hodil mi ho přímo na hrud'. Ucukl jsem, jak by to udělal každý normální člověk, ale nemusel jsem se vůbec obtěžovat, protože mým nyní neexistujícím hrudníkem proletělo asi s takovým efektem, jako kdyby na mě foukl větřík, a s rachotem dopadlo na zem za mnou. V tu chvíli jsem věděl, že jsem úplně, dokonale a definitivně v háji.

Kapitola I

RYDER

Každý den jen ve Velké Británii umírá kolem dvou tisíc lidí; to znamená, že ročně odejde neuvěřitelných šest set tisíc duší. Nikdy předtím jsem o naší smrtelnosti moc neuvažoval. Svou existenci neřešíte – dokud ji máte. Teprve když existovat přestanete, začnete o tom všem přemýšlet.

Většina duší, podle mého názoru těch, co mají štěstí, se vydá na další cestu. Některé, a k nim patřím i já, neudělají to, co udělat měly; postaví se tomu světlu a pak tady uvíznou, jsou samy a živí je nevnímají. Nejsem si jist, jestli pro to, co teď jsem, existuje nějaký odborný termín – já sám si říkám „potulný duch“, protože právě tohle prakticky pořád dělám: bloumám bez cíle. Potulní duchové jsou duše, které, ať už z jakéhokoli důvodu, neodešly do posmrtného života. Odmítly světlo, stejně jako jsem to udělal já. Někteří lidé nás nazývají zbloudilými dušemi, strašidly, přízraky, děsy nebo fantomy. V průběhu let jsme dostávali různá jména, ale já osobně dávám přednost výrazu potulný duch. Je to méně... děsivé.

V téhle pasti nás uvízlo mnoho. Někdy ostatní potulné duchy vídám, jak se procházejí mezi živými nebo sedí a pozorují život kolem sebe. Že jsou mrtví, jde poznat podle poddajných, mihotavě chvějivých obrysů jejich těl; působí, jako by byly neurčitým snem či vzpomínkou, kterou se snažíte zachytit. Vypadáme prostě... tak nějak *mimo*. A taky nemůžeme opominout naše legrační oblečení. Jsme odsouzeni k tomu, abychom navěky nosili to, v čem jsme zemřeli: lidé se tu potulují v pyžamech, nemocničních županech, sportovních dresech, prostě v čemkoli. Jeden

chlápek v centru města má na sobě dokonce oblečení z alžbětinské doby a nicnetušící kolemjdoucí častuje citáty ze Shakespeara a urážkami. Vždycky mě zajímalo, kdy přesně umřel, zeptal bych se ho, ale on je úplný blázen, a když jsem se s ním naposledy pokoušel navázat rozhovor, odehnal mě a pokusil se mě udeřit svou vycházkovou holí. Ostatní potulní duchové se spíš drží stranou a o samotě. Jsou na svět a svůj úděl příliš naštvaní, než aby se chtěli s někým stýkat. Většina z nich setrvává v blízkosti svých bývalých domovů; pozorují své rodiny nebo jen nepřítomně hledí a snaží se vykonávat stejné rutinní činnosti jako dřív.

Ne všichni potulní duchové cítí potřebu dělat to, co dělám já. Vím jenom o jednom: je to Jade, moje nejlepší kamarádka. Je trochu mladší než já; zemřela týden před svými patnáctými narozeninami, ale je mrtvá o hodně déle než já. Jade je jediný potulný duch, o kterém vím, že stejně jako já trpce lituje, že nepřešla na druhou stranu. Je taky jediná, kdo podobně jako já pociťuje potřebu sebepotvrzení. Vlastně to byla ona, kdo ji ve mně probudil.

A právě tohle teď dělám – skoro po šesti dnech se snažím získat toto vědomí vlastního já. Den co den mě k tomu nutí bolestný pocit vlastní bezcennosti.

Dívám se na velkou cihlovou budovu, místní nemocnici, zhluboka se nadechnu a přeji si, abych mohl cítit, jak mi plíce plní chladný říjnový vzduch. Strčím si ruce do kapes solidní nepromokavé bundy, kterou mám pořád na sobě, protože jsem ji měl tehdy, když jsem zemřel, vstoupím do budovy a hned zahnu doleva. Vím, kam mám dnes namířeno. Na onkologické oddělení. Rupert Brown je na paliativní péči a zbývá mu už jen pár dní. Jeho čas se brzy naplní, to vědí všichni; jde jen o to kdy.

Když se blížím ke dveřím oddělení, vidím, že jsou zavřené, a tak zadržím dech a projdu přímo skrze ně; snažím se nevšímat si nepříjemného pocitu, který se mě zmocní, kdykoli procházím

neživým předmětem. Vlastně to nebolí, je to spíš něco jako zmáčknutí, svírání a tlak, který začíná hluboko ve mně a zevnitř postupuje směrem ven.

Jakmile se ocitnu na oddělení, zastavím se a rozhlédnu se kolem. Je to tu stejné jako obvykle; na lůžkách leží lidé, které už znám, lékaři a sestry chodí po pokojích. Dopolední návštěvy začaly teprve před chvílí, takže přichází se teď zdraví se svými blízkými nebo mluví s ošetřovatelkami o tom, jak se jejich příbuznému vedlo přes noc.

Rupertův soukromý pokoj jsou páté dveře napravo. Zamířím tam a přitom nenuceně nahlížím do ostatních pokojů, kolem kterých procházím. Sylvia, starší dáma s rakovinou plic ve čtvrtém stadiu, sedí na posteli, dívá se na televizi a namáhavě se nadechuje přes kyslíkovou masku. Poslouchal jsem lékaře, a tak vím, že jí zbývá méně než týden života. Po Rupertovi budu pravděpodobně navštěvovat ji.

Když vstoupím do Rupertova pokoje, vidím, že se jeho stav od mé včerejší návštěvy zhoršil. Vypadá bledší a jeho pokožka dostala jakýsi chorobně šedý nádech. Rty má suché a popraskané, tváře propadlé a kůže mu přiléhá ke kostem. Skoro se už nehýbe a nejlí, takže jeho tělo je slabé a křehké, svaly mu dávno ochably. Dnes má zavřené oči a dlouhými kostnatými prsty svírá na hrudi starou fotografii. Když se posadím vedle něj, prohlédnu si ji. Je na ní jeho mladší, zdravá verze a krásná brunetka se šesti- či sedmiletým chlapcem po boku. Víím, že je to jeho rodina; když jsem tu byl minulý týden, mluvil o nich s jednou zdravotní sestrou. Rupert je nesmírně hrdý na svého syna, vojáka Britské armády, který v současné době slouží v zámoří. Chlubil se tímhle svým chlapcem, tím, jak slouží své zemi, stejně jako kdysi Rupert, když byl ještě mladý a zdatný.

Můj pohled padne na jeho hrud; vidím, jak pomalu a líně se zvedá a klesá... a já si najednou uvědomím, že s ním mluvím.

Říkám opravdu jen to, co mě zrovna náhodou napadne: hovořím o závodu formule jedna a fotbalových zápasech, které budou tento víkend, vyprávím mu o počasí venku, sdělím mu, že mám pocit, jako by mělo brzy zapršet, řeknu mu vtip, který jsem dnes ráno slyšel od Jade, než jsme se rozloučili a ona šla na své oblíbené místo, do hospicu Garden House. Vyprávím mu všechno, co mi přijde na mysl, protože kdybych já byl na pokoji sám a společnost mi dělala jen fotografie, chtěl bych, aby pro mě někdo udělal třeba právě tohle. Ano, je to opravdu směšné, protože vím, že Rupert mě neslyší, ale ty zbytečné bláboly, které se mi derou z úst, stejně nedokážu zastavit.

Sedím tam celé dopoledne a mluvím s mužem, který mě nevidí ani neslyší. Dívám se, jak k němu přicházejí sestry, jak ho kontrolují, přidávají mu kyslík, upravují jeho kapačku s morfiem, urovnávají mu přikrývku a smutně se na něj usmívají. Na chvíli se probere; sestry ho posadí, aby se mohl rozhlédnout, ale on je sotva schopen pohnout něčím jiným než očima.

Těsně před obědem se mu začne špatně dýchat, ani kyslíková maska mu nepomáhá. Prsty sevře okraje masky a přitahuje si ji blíž, přitom pevně přivírá oči. Čelo se mu svraští a on zasténá bolestí. Morfium už zjevně nestačí.

Sevře se mi žaludek, když si uvědomím, že se blíží konec. Třebaže jsem na tento okamžik čekal dlouho, posledních šest dní, stejně je mi líto, že si tím musí procházet. Žádný člověk by neměl umírat sám, jen s fotografií jako jediným společníkem. Ale protože není napojen na srdeční monitor a nezmáčkl tlačítko pro přivolání sestry, tak o tom, že Rupert Brown ve svých sedmdesáti čtyřech letech patrně odchází na onen svět, teď nikdo neví.

Bezděčně k němu natáhnou ruku a snažím se ho obejmout, i když vím, že to neucítí. Několikrát se zachvěje, otevře oči a zoufale lapá po dechu.

Když mě poprvé spatří, cizího člověka u své postele, který ho drží za ruku, jako bychom byli staří přátelé, vytřeští oči. Jakmile se na sebe podíváme, rozlije se ve mně známý pocit sebezpotvrzení a já v jeho očích vidím tichou otázku: *Kdo jsi?*

Vlídne se na něj usměju. V hloubi duše se nenávidím za to, že mi jeho smrt přináší jisté uspokojení či zadostiučinění, ale neumím si pomoci. Právě pro ně sem den co den přicházím.

„Uvolněte se. Dýchejte. Brzy už to nebude bolet,“ slibuju mu. „Teď už je všechno v pořádku, Ruperte.“ Navzdory bolestem, které musí mít, se zdá, že je zvláště klidný. Dál mi upřeně hledí do očí, dokud nevydechne naposled.

„Co se to stalo? Jsem... jsem mrtvý?“

Otočím hlavu. Vedle mě stojí Rupert v hnědém pyžamu. Dívá se na svoje nehybné tělo, které leží na posteli, a vypadá teď zdravěji. Přikývnu. „Jo, jste po smrti,“ potvrdím, když konečně pustím jeho teď už mrtvé prsty.

Zalapá po dechu a obrátí se ke mně. „Nerozumím tomu. Kdo jsi ty? Jsi anděl?“

Bezděčně se zasměju a zavrtím hlavou. Na to se mě ptají často. „Ne ne, já jsem jen někdo, kdo se ztratil.“

Rupert několikrát zamrká a pak přimhouří oči. Otočí se, aby se podíval za sebe, a zastíní si zrak, jako by hleděl do slunce. Zhluboka se nadechnu, protože vím, že si pro něj přišlo jeho světlo. Nevidím je, ale podle užaslého, ohromeného výrazu v mužově tváři jsem si jist, že on je vidí.

„Měl byste jít.“ Kývnu směrem, kam se dívá. „Běžte, Ruperte, věřte mi, nezůstávejte tady.“

„Je to krásné,“ šeptne. „Co je tam?“ Natáhne ruku, jako by se chtěl dotknout světla, které vidí jen on, a zírá jako přikovaný.

Povzdechnu si a sklopím hlavu. „Nemám tušení, ale vím, že tam musíte jít.“

Pomalu se šourá kupředu, rozhlíží se vlevo a vpravo, má pootevřená ústa a rozpřažené ruce. Povzdechne si, odvrátím pohled a zamračím se na okno, protože vím, že Rupert je šťastlivec, který dojde k cíli, zakusí, jak chutná mír, a neuvízne v očistci, navždy sám, navždy trpící.

Když se o chvíli později otočím, jsem v pokoji sám s mrtvým Rupertovým tělem. Ve smrti vypadá pokojně a k hrudi má stále přitisknutou fotografii.

Do pokoje vejde sestra, která je na obchůzce pacientů, a já neviděn vyklouznu ze dveří.

Potřebuju na vzduch; cítím se trochu přidušený a svírá se mi žaludek. Obvykle na mě smrt takhle nedoléhá. Obvykle si hodně užívám, že mě někdo vzal na vědomí, ale dnes cítím jen smutek, vinu a závist. Smutek, protože ten drobný stařík musel zemřít sám. Pocit viny, protože jsem posledních šest dní trávil v jeho pokoji a čekal, až se to stane. A závist, protože on konečně došel klidu, ale já jsem pořád tady. To všechno teď cítím jen kvůli tomu jeho ohromenému výrazu.

Sedl jsem si v dešti na modře natřenou kovovou lavičku před rušnou nemocnicí a položil si hlavu do dlaní. Snažím se teď vydýchat stres, pokouším se soustředit na pocit uspokojení, který jsem získal díky skutečnosti, že mě Rupert viděl, že se mnou mluvil. Dnes je však tento kýžený pocit sebezpotvrzení provázen vztekem a frustrací.

Nevím, jak dlouho tu v tom dešti sedím, mračím se na zem a přemýšlím o smyslu svého „života“. Poté, co zastavilo a znovu se rozjelo několik autobusů, konečně vzhlednu ke zdobným hodinám na průčelí nemocnice. Jsou skoro čtyři.

Vím, že neexistuje nic, co by mě mohlo vytrhnout z toho temného, depresivního stavu, do kterého se propadám, a tak se donutím vstát a jdu na jediné místo, kde se mi určitě zvedne nálada.

Ashleighský domov důchodců. Není to ale samotný domov pro seniory, co toužím vidět, je to někdo, kdo tam často chodí.

Když přijede další autobus, nastoupím a vlezu si do prostoru pro zavazadla. Odsud se dívám z okna a nikoho si nevšímám, ani se nesnažím pochytit nějaký drb. Obvykle v autobuse čtu někomu přes rameno nebo odposlouchávám rozhovory cestujících. Dnes netoužím ani po jednom z toho.

Ashleighský pečovatelský dům není moc daleko, a tak jsme brzy tam. Vystoupím a s rukama v kapsách mířím k velké, staré budově. Dnes je čtvrtek, což je jeden z jejích dnů, a já vím, že se brzy budu cítit o moc líp.

Vejdu dovnitř, rozhlížím se kolem a prohlížím si povědomé starší lidi, kteří se tu procházejí v pantoflích a huňatých teplých svetrech. Společenská místnost je zaplněná jen z poloviny, ale já už vidím osobu, za kterou jsem přišel, a usmívám se.

Doreen Nicholsová sedí v rohu a plete, na klíně jí leží jasně červené klubko vlny. Veliké starožitné křeslo, ve kterém se usadila, jen zvýrazňuje útlost její postavy. Krátké zvlněné vlasy se jí na denním světle stříbřitě lesknou. Tvář jí prozařuje úsměv, přestože je sama. I když je po většinu času ztracená ve svém vlastním malém světě a znovu prožívá to, čím si prošla v minulosti, je Doreen jedním z nejšťastnějších a nejkrásnějších lidí, které znám. Je skoro stejně krásná jako ta, za kterou jsem přišel.

Zamířím k ní a postavím se vedle jejího křesla. „Dobrý den, Doreen. Jak se dnes máte? Doufám, že jste sestřičkám zase nedělala problémy,“ řeknu jí, třebaže mě nemůže slyšet. Doreen je tady v plné péči a už napořád. Má vaskulární demenci způsobenou krvácením do mozku – před třemi měsíci utrpěla těžkou mrtvici a tohle je důsledek. „Dnes je čtvrtek, víte, co to znamená.“ Posadím se na židli, důkladně si Doreen prohlédnu a ujistím se, že je v pořádku. Její pletací jehlice přitom stále cinkají a neúnavně

pracují. Na první pohled by člověka ani nenapadlo, že téhle drobné dámě něco je. Problém je v tom, že když má *epizodu* (tedy záchvat), může být trochu agresivní – proto ji umístili do domova, kde vědí, jak se o ni správně postarat.

Když pohne nohou, klubíčko vlny spadne na zem a odkutálí se pryč. Jeden z ošetřovatelů ho zvedne a přistoupí k ní. „Něco vám upadlo, Doreen,“ upozorní ji a klubko jí opatrně položí do klína. Ona se dotkne vlny a usměje se ještě zářivěji. „Aha, děkuji vám, zlatíčko! Nechtěla bych ho ztratit,“ řekne, dá si klubíčko vedle sebe do křesla a její artritické ruce pokračují v hypnoticky působících pohybech pletacími jehlicemi.

„Vaše vnučka tu bude každou chvíli. Už je po čtvrté,“ oznámí jí ten chlapík.

Při pouhé myšlence na ni se napřímím a napětí, které svírá mé tělo, začíná opadat.

Doreen si šťastně povzdechne a přikývne. „Doufala jsem, že tuhle řadu dokončím, než přijde. Je to vánoční dárek pro ni; pletu jí šálu. Myslíte, že byste to mohl někam schovat, aby nic neviděla?“ Opatrně ošetřovateli podá pleteninu, vlnu a jehlice.

„Samozřejmě, dám vám to spodního šuplíku ve vašem pokoji, co říkáte?“ navrhně mladík a opatrně uchopí rozpletenou šálu.

„Jste hodný hoch. Kdybych byla o dvacet let mladší...“

Dívám se, jak se ošetřovatel směje a odchází chodbou dozadu k pokojům místních obyvatel. Jako kdyby to bylo přesně vypočítáno, o moment později se otevřou a zavřou vstupní dveře. Ačkoli ji zatím nevidím, protože je ještě v recepci za rohem, slyším, jak mluví s jednou ze sester a zapisuje se jako návštěvník. Zatajím dech a čekám.

Kapitola 2

RYDER

Maggie Nicholsová dokonale naplňuje definici plachosti. Lidé, kteří vytvářejí slovníky, by pravděpodobně měli zvážit přidání jejího jména k vymezení pojmů *rozpačitý*, *ostýchavý*, *nesmělý* a *uzavřený*. Ale fakt je, že všechny tyto vlastnosti jen umocňují její kouzlo a půvab.

Konečně vykročí zpoza rohu, na ramenou má školní batoh. Usměju se a sleduju, jak se zastaví a očima hledá v místnosti babičku. Když ji spatří, ústa se jí roztáhnou do toho nejkrásnějšího hřejivého úsměvu, který jí dělá dolíčky ve tvářích. Maggie vykročí vpřed, a protože nedává úplně pozor nebo prostě proto, že je to ta nejnešikovnější osůbka na světě, zakopne o nohu křesla a taktak že se jí podaří nespadnout.

Ošetřovatelé v místnosti jí přispěchají na pomoc, ale ona se rychle narovná a rukou jim naznačí, že je vše v pořádku; přitom jí roztomile zrůžoví tváře. Usměju se a posadím se opět na své místo. Maggie sklopí oči k podlaze, do tváře jí spadne pramen vlasů a ona se rozpačitě zasměje.

Nemůžu z ní spustit oči.

Něco na téhle dívce prostě je. Netuším, co to je, ale sotva vstoupí do místnosti, hned upoutá mou pozornost. Není to tím, že by byla kdovíjak krásná v klasickém smyslu, nebyl to její vzhled, co mě k ní hned napoprvé tak přitahovalo, byla to spíš její přirozená láskyplnost. Je až komicky plachá, ale když jde o její babičku, je jako rozzuřená lvice, která chrání své mládě: urputná, divoká, plná klidné síly. To mě k ní vábilo od začátku, ale když jsem poznal její

svéráznou povahu a lásku ke knihám, bylo to, jako bych klouzal dolů z útesu, neschopen čehokoli se zachytit, neschopen se zastavit. Během pár týdnů jsem byl ztracený, beznadějně zamilovaný. Maggie oplývá velkou vnitřní krásou a ta vyzařuje z každíčkého póru jejího těla. Nosí retro košili a miluje Freddieho Mercuryho.

Sundala si promočený kabát, příliš objemný, takže v něm vypadá jako trpaslík. Je to jeden z těch staromódních kousků s vyčpanými rameny, co vypadá, jako by pocházel přímo z osmdesátek. Očividně je z druhé ruky a já bych dal cokoli za to, abych se jí mohl zeptat, proč ho pořád nosí, když jí neseďí.

Všechno na Maggie Nicholsové křičí „Jsem plachá a ustrašená“, tedy kromě jejích vlasů. Deštěm promočené nezkrotné kadeře barvy žhavých uhlíků se jí při chůzi pohupují a pramenky jí padají do obličeje, takže je musí odfoukávat stranou, což je na ní podle mě to úplně nejrozkošnější.

„Ahoj, babičko. Jak se dneska máš?“ Nakloní se a láskyplně obejmě Doreeninou drobnou postavičku. Doreen zavře oči a na růžových rtech se jí objeví milý úsměv.

„Mám se dobře, zlatíčko. Ráda tě vidím.“ Doreen jemně poplácává Maggie po zádech, ale pak se od ní odtáhne a zamračí se. „Jsi skrz naskrz mokrá.“

Maggie se tiše zasměje, sklopí oči a podívá se na sebe. „Jo, venku pěkně leje a já si zapomněla deštník.“ Hodí si školní batoh k nohám, kabát přehodí přes opěradlo židle, aby mohl proschnout, a posadí se.

Doreen mlaskne jazykem. „Neměla bys chodit, když je takové počasí. Nezlobila bych se.“

Maggie odmítavě mávne rukou, zastrčí si vlhké kadeře za uši a bledě zelené oči upře na babičku. „Ale *mně* by to vadilo,“ řekne nesmlouvavě, sáhne si do kapsy kabátu a vytáhne figurku PEZ s dávkovačem. Musím se usmát. Dneska je to kocour Sylvester;

je už starý a častým používáním se mu z čumáku setřela červená barva. Maggie mu nadzvedne hlavu, a když si vyjme bonbón a položí si ho na jazyk, usměje se a další nabídne babičce. „Dneska mám třeshňové.“

Doreen se v koutcích úst zachvěje úsměv, vezme si bonbón, vloží si jej do úst a pak se otočí k oknu. „Strašně tam dnes prší, že? Nějaký anděl tam nad něčím musí moc plakat.“

Maggie se nakloní a uchopí Doreeninu věkem skvrnitou ruku. „Tak jak ses měla, babi? S tím kašlem už je to lepší?“

Pozoruji Maggie, hltám očima každou část jejího obličejce, prohlížím si její zarudlé líce a drobné kapky deště, které jí padají z vlasů. Dívám se, jak si stydlivě zakrývá ústa, když se směje nebo se usmívá, aby schovala kovová rovnátka; jak na ní visí zbytečně velký tmavomodrý školní svetr, který si pořád upravuje a odtahuje si ho z břicha, jako by se za něj styděla. Všímám si dolíčků v jejích tvářích a srbí mě prsty, jak chci zvednout ruku a dotknout se jich.

Sedím, zhluboka dýchám, naslouchám Maggie a moje dnešní trápení se rozplývá. Když jsem s Maggie, cítím se ve svém světě líp. Teď, když jsem potulný duch, zdá se mi, jako by se čas strašně vlekl. Hodina mi připadá jako den, den jako týden, týden jako rok. Mám dojem, že je to celá věčnost, co jsem ji viděl naposled, ale ve skutečnosti uplynuly jen dva dny.

Maggie znám teprve něco přes čtvrt roku. Poprvé jsem ji spatřil, když jsem byl v Univerzitní nemocnici Norfolk a Norwich, kde jsem se jako obvykle potloukal a čekal na umírající, aby mi potvrdili, že skutečně jsem, a Doreen tam přivezli na nosítkách. Nevypadalo to s ní vůbec dobře, a protože jsem tam zrovna z onoho známého důvodu byl, šel jsem za ní, čekal jsem a díval se. Za Doreen přijela Maggie, vypadala zoufale. Myslel jsem, že Doreen ještě toho večera zemře, ale mýlil jsem se. Netušil jsem, jak velká je to bojovnice.

Maggiina návštěva trvala jako obvykle asi hodinu, než se začal rojit personál, aby starým lidem pomáhal na nohy a doprovázel je do jídelny na večeři. Dnešní návštěva byla příjemná – na rozdíl od té minulé. Posledně byla Doreen dost mimo. Nepoznávala svou vnučku a myslela si, že je to její jediná dcera Margaret, Maggiina matka. Bylo srdcervoucí sledovat Maggie, jak babičce vysvětluje, že Margaret zemřela už před sedmi lety. Doreen byla z té zprávy rozrušená a neuvěřitelně zmatená. Bohužel, stejně jako u mnoha jiných lidí trpících demencí to nebylo poprvé, co jsem se stal svědkem něčeho podobného, a nebylo to ani naposledy. Tato návštěva však byla mnohem veselejší. Doreen byla v dobré kondici, žertovala a smála se. Povídaly si spolu jako dva staříci, kteří stojí u plotu a řídí a napravují svět.

„Myslím, že už bych měla jít,“ zamumlá Maggie a rozhlédne se kolem po poloprázdné místnosti.

„Cože? Už? Vždyť jsi teprve přišla.“

„Bude večeře. Budete mít pastýřský koláč s restovanou mrkví, ptala jsem se jich,“ řekne Maggie a láskyplně se na babičku usměje.

Když se zvedá k odchodu, Doreen zatají dech, nakloní se dopředu a popadne vnučku za ruku. „Nechoď. Nenechávej mě tady. Nelíbí se mi tu. V noci je tu takový hluk a jsou tady zlí lidé. Chodí ke mně, když spím, a kradou mi oblečení. Jeden z nich mi vzal můj oblíbený svetr! Prosím, prosím, nenechávej mě tu. Vezmeš mě s sebou k vám domů?“

Maggie polkne. „Nemůžu, babi.“

„Budu strašně hodná, prosím! Slibuju, že nebudu dělat žádné problémy.“

Na Maggie je vidět, že jí to rve srdce. Pevně sevře čelisti. „Kéž bych jen mohla, babi, ale to já nesmím. Prý nejsem dost stará na to, abych se o tebe mohla starat. Za méně než tři roky mi bude osmnáct a pak...“ Odmlčí se a má téměř prosebný výraz, když

babičku hladí palcem po hřbetu ruky. „Prosím, nežádej mě o to pořád. Já *nemůžu*.“

Doreenin prosebný výraz okamžitě zkamení. „Dobře, tak si běž. Nechej mě samotnou s těmihle lidmi. Stejně je ti to asi jedno!“ Její hlas zní jedovatě. Mávne rukou směrem ke starým obyvatelům domova, kteří jsou rozesazeni po celé místnosti. „Neměla bych tu být. Neměla bych tu sedět a poslouchat všechny ty lidi, jak si pořád stěžují na artritidu a že chtěli jídlo rozmačkané a bez tuhých kousků!“

Maggie zavře oči a zhluboka se nadechne. „Musím už jít. Mám tě ráda, babi. Přijdu zase o víkendu.“ Než může Doreen odpovědět, Maggie se k ní nahne, jemně ji políbí na tvář, pak si vezme školní batoh a kabát a odkráčí.

Vstávám, jdu za ní a Maggie předstírá, že neslyší, jak Doreen znovu žadoní. Sotva to stihne, aby zahrnula za roh, než jí vyhrknou slzy. Toužím ji obejmout, utěšovat ji a ujišťovat, že všechno bude v pořádku. Jenže to samozřejmě nemůžu. Ale v momentě se objeví jedna ze sestríček a se soucitným úsměvem podá Maggie kapesník.

„V pořádku, miláčku?“

Maggie zavrtí hlavou, kudrny jí znovu spadnou do tváře. „Ne.“ Popotáhne nosem, kapesníkem si utře vlhké tváře a pak se důkladně vysmrká.

Sestra položí Maggie ruku na rameno a laskavě se usměje. „Vím, že je to těžké, ale ona to nedělá schválně.“

Maggie přikývne a na rtech se jí objeví smutný úsměv. „Já vím, ale je to prostě hrozné vidět ji v takovém stavu. Ona si myslí, že chci, aby tady byla. Nechápe, že mi kvůli té mrtvici nedovolí s ní bydlet. Já si ji *chci* vzít domů a starat se o ni, opravdu chci, ale nemůžu, protože na to nejsem dost stará. A ona si myslí, že je mi to jedno.“

Sestra energicky zavrtí hlavou. „Babička ví, že ti na ní záleží, jenom si nemysli. Lidé s demencí říkají a dělají věci, které by je normálně ani ve snu nenapadly. Ta nemoc strašně změní osobnost. Pro nejbližší je to vždycky nejtěžší, ale věř mi, ona ví, že ji máš ráda, a taky tě nesmírně miluje. Když má dobrý den, mluví jenom o tobě. Je na tebe moc pyšná, tím si můžeš být jistá.“

Maggie váhavě přikývne. „Tak jo, děkuju, Violet. Pozítří jsem tu zas.“ Bez dalších slov vykročí ven do deště.

O návštěvních dnech jdu vždycky spolu s Maggie k ní domů, je to půlhodina chůze. Zvykl jsem si na to a dělám to pravidelně, i když je to přesně opačným směrem než místo, kde trávíme noci s Jade.

Vyjdu ze dveří za Maggie a všimnu si, že si ještě neoblékla kabát. Ale nejde bez něj daleko. Po pouhých několika krocích se zastaví a pohlédne přímo nahoru na temnělou oblohu, aniž by ji zajímalo, že stále prší a že jí déšť máčí vlasy a stéká po tvářích. Stojí tak minutu, než ze sebe vydá hluboký vzdech, vklouzne do kabátu a vykročí dál po cestě. Pak sáhne do kapsy a z PEZ figurky kocoura si vyndá další bonbón. Za chůze šmátrá v batohu, vytáhne z něj iPhone a na uši si nasadí sluchátka.

Vzduch se okamžitě rozechvěje známým kytarovým riffem. Má to tak nahlas, že z jejích sluchátek slyším každé procítěné slovo písničky *Mr. Brightside*. Jdu vedle ní, přeji si, abych jí měl co říci, přeji si, abych ji mohl zbavit bolesti. Pomalu, velmi pomalu ji hudba nakonec uklidní a její ramena se mírně uvolní. Takhle je to vždycky, když babička řekne něco, co ji rozruší – Maggie si pak pustí hudbu tak hlasitě, že jí nepochybně poškozuje ušní bubínky. Ale ji to uklidňuje.

V polovině cesty domů přestane pršet a Maggie si začne broukat klasiku od Queenů. Nemá hudební sluch a zpívá s přehledem nejhůř ze všech lidí, které jsem kdy slyšel. Zpívá tak špatně, že by

jí snad měli zakázat i zpívání ve sprše, ale já se nemůžu ubránit úsměvu. Stejně to miluju.

Mám to blbý.

Maggie, která je úplně ponořená do hudby, překročí obrubník a bez rozhlížení vstoupí do silnice. Zprava okamžitě slyším skřípění pneumatik na vozovce a vzduch prořízne dlouhý, pronikavý zvuk klaksonu. Celý ztuhnu, když se objeví bílá dodávka a řítí se k Maggie. Ta si to vůbec neuvědomuje. Od pneumatik, jak kloužou po silnici, se valí bílý dým. Jsou stále blíž a blíž.

Všechno jako bych viděl ve zpomaleném záběru. Kdyby mi tlouklo srdce, v tuhle chvíli by se zastavilo.

Dodávka nebude schopna včas zabrzdit, jede příliš rychle. Maggie zemře přímo přede mnou a já tomu nedokážu zabránit.

Kapitola 3

RYDER

Otevírám ústa a v hrůze křičím její jméno. Zvuk hlasu se mísí s jekotem houkačky řítícího se vozu. Za mnou kdosi hlasitě a šokovaně zalapá po dechu.

„Hej! Pozor!“

Otočím se a vidím mladíka, je mu tak sedmnáct nebo osmnáct. Zbledl a vytřeštěnýma očima zírá na Maggie. Ale nehýbe se. Nedělá nic, aby jí pomohl. Aby zachránil dívku s divoce rudými vlasy, která mi tak snadno dokázala ukrást srdce. Stojí jako přirostlý k zemi. Bude se dívat, jak umírá.

Najednou dostanu bláznivý nápad. Ještě než vědomě přijmu rozhodnutí udělat to, už jedním. Nevím ani, zda je tohle možné, ale musím to aspoň zkusit.

Vrhnou se k němu. Kdybych ještě měl tělo, srazili bychom se a já bych vlastní vahou spadl na zem. Místo toho cítím to nepříjemné mačkání a svírání, které zažívám vždycky, když procházím nějakým předmětem, ale tentokrát nemám v úmyslu jím projít.

Mladík sebou škubne, když do něj vstoupím. Pevně zatnu čelist, jak se vše kolem rozmazává; pak to vybledne a nakonec úplně zčerná. Všude – nebo možná jen v mé hlavě, nejsem si jist – je slyšet vysoké pískání. Zní asi jako zvuk z reproduktoru nebo jako když se vaří voda ve staré konvici. Jak se v něm snažím udržet, všechno se kolem mě uzavírá. Zmocní se mě temnota a tlačí na mě ze všech stran, vytlačuje mi vzduch z plic. Když už si myslím, že ten tlak nevydržím, že se zhroutím a budu se muset svého plánu vzdát, bolest náhle ustane.